

JURINOVA JESEŇ 2008

Celoslovenská literárna súťaž duchovnej tvorby

Odborná porota 4. roč. Celoslov.lit.súťaže duchovnej tvorby Jj : Teodor Križka (predseda),
Peter Kubica, Pavol Prikryl

Vyhodnotenie :

Kategória poézia

Prvá cena Pavla Hrtusa Jurinu, ktorú udeľuje Obec Klokočov odovzdal starosta
obce Klokočov Ľuboš Stríž , obdržala Katarína Džunková,

Druhá cena Pavla Hrtusa Jurinu, ktorú udeľuje Kysucká knižnica v Čadci - Eva Bačinská,

Tretia cena Pavla Hrtusa Jurinu, ktorú udeľuje Žilinský samosprávny kraj, získali Dušan
Hruška a Gabriela Grznárová.

Kategória próza

Hlavná cena Pavla Hrtusa Jurinu, ktorú udeľuje Obec Klokočov, bola udelená dvom
súťažiacim - Ing. Jozefovi Kottrovi st. a Kataríne Džunkovej,

Druhá cena Pavla Hrtusa Jurinu, ktorú udeľuje Kysucká knižnica v Čadci, bola na základe
odporúčania poroty udelená Ing. Jozefovi Páleníkovi a Petrovi Bursovi,

Tretiu cenu Pavla Hrtusa Jurinu, ktorú udeľuje ŽSK získala Juliana Štefánková.

xxx

v jednu noc
nastalo vonku stíšenie
ako keby sťahovali
z čiernej kože
klarinet

často myslel na to
čo je to vernosť
pri každom údere na klapku
vydal jemný tón

znel aj vtedy
keď hrali symfóniu
Jedenásť minút ticha

až si tehly spomenuli
na upaľovanie v detstve
tak sa divadlo otriasalo
od mohutného potlesku

a nikto nemyslel
na nástroje

(mávali výčitky
že sa ešte v lese
smiali boroviciam
ako rodičom
vraj je ich láska
lepkavá
a pichá)

ako chrupavky v sviečkach
nepovedali
že sa boja tmy

a predsa ich
po koncertoch
zatvárali každý večer
do puzdier

XXX

možno so mnou mesiac
zaobchádza v bielych rukavičkách
to preto sa ráno
budím taká odhodlaná

tak veľmi
že zabúdam na strach
čo ak aj ja
v básňach klamem

a potom by mi už nezostalo nič
ani staručkí muži
so svätožiarou
slameného klobúka

len celkom jemne
ma pohladili po vlasoch

aj toto leto sa raz skončí
slečinka

Anjel

Anna kráčala len tak sama v daždi a nevedela, čo si počať. Rozmýšľala nad viacerými spôsobmi, ako vymazať Jurajovu tvár zo svojej mysle, jeho kedysi tak sladké slová z uší, kde ich stále počula jasne znieť. Najhoršie však bolo vytrhnúť si srdce, ktoré celé patrilo jemu. „Prečo to urobil?“ opakovala si stále slová, ktoré však zanikali v jej potokoch slz. Stále sa jej vybavovala scéna ako vystrihnutá z nevydareného romantického filmu. Pred očami mala Juraja a Patríciu, ako sa objímajú. To však nebol koniec toho hrozného zistenia. Anna na to spomínala až príliš detailne. Ostala stáť za dverami, keď sa pustili a potom Juraj jemne povedal: „Ľúbim len teba.“ To vyznanie však nepatrilo Anne, ale Patrícii. Anna sa nezmohla ani na slovo. Z očí sa jej už kotúlali slzy veľké ako hrachy. Zrazu precitla. Po čerstvej spomienke, ktorá ju rezala ako nôž, ostala len tak stáť mokrá do poslednej nitky. Zaregistrovala, že je na autobusovej stanici. Sadla si na jednu z lavičiek pri nástupišti 5. Hlavou sa jej prehánala myšlienka, že už nemá pre čo žiť. Nemyslela na rodinu, ani na priateľov. Vníkala len tú ostrú nekonečnú bolesť v ubolenom srdci. Po chvíli prišiel nejaký autobus.

Anna si nevšímalala okolitý svet. Až do chvíle, keď jej ktosi podal vreckovku. Anna dvihla pohľad a uvidela sympatického mladého muža. „Ahoj. Si v poriadku?“ Neodpovedala. „Tak asi nie. Tu máš vreckovku, lebo od tej rozmazanej maskary, či ako to vy dievčatá voláte, vyzeráš ako Indián.“ Anna sa chabo usmiala. „Ďakujem za vreckovku.“ odpovedala potichu. „Mimochodom, volám sa Michal.“ predstavil sa a nastavil ruku na zoznámenie. „Som Anna, teší ma.“ Slabo si stisli ruky. „Prečo plačeš?“ naklonil hlavu k Anne. „Naozaj to chceš všetko počuť?“ nadvihla obočie. „Áno, isteže.“ odpovedal a nežne ju pohladil pohľadom. Anna mu rozpovedala celý svoj krutý príbeh. Potom na ňu Michal pozrel. „Smutné, Anna. Musíš ísť ale ďalej. Som tu pre teba.“ odhrnul jej mokré vlasy z tváre. Anna sa naňho uprene zadívala a zrazu pocítila, že jej srdce bije o čosi rýchlejšie. Dohodli sa na ďalšom stretnutí. Takto to pokračovalo veľmi dlho a Anne sa vrátila stratená chuť do života. Michal býval v susednom meste, takže ho Anna stále odprevádzala na autobusovú stanicu. Jedného večera, v piatok, sa zdržal o čosi dlhšie. Annu to však neodradilo a opäť s ním šla. Na stanici nebolo ani živej duše. Na niečom sa smiali a zrazu ju chytil za ruku, pohladil po líci a pobožkal ju. Anna ho objala a do ucha mu šepla: „Ľúbim ťa.“ Michal jej odpovedal rovnako. Po chvíľke ticha prifrčal starý autobus. Michal doň nastúpil a zamával Anne. Zrazu si všimla niečo zvláštne. Po tvári jej lásky sediacej v autobuse stekali slzy. Nikdy predtým nevidela muža plakať.

Myslela si, že to plače od šťastia. Šťastná a plná očakávaní odišla domov. Na druhý deň niekto zazvonil na zvonček pri dverách. Otvorila dúfajúc, že je to Michal. Omyl. Bol to Juraj. „Anna, ľúbim ťa. Daj mi, prosím, druhú šancu.“ Podal jej kyticu bielych ruží, ktoré mala najradšej. V tom momente akoby celkom zabudla na Michala. Vrhla sa Jurajovi okolo krku a všetko, čo bolo včera, hodila za hlavu. Predsa však večer šla čakať Michala na stanicu v obvyklú hodinu. Autobus prišiel, ale Michala nebolo. Volala mu najmenej tisíckrát, ale hlas ženy jej na druhej strane vrazil: „Číslo, ktoré voláte, neexistuje.“ Šla dokonca aj na adresu, kde mal bývať. Bývala tam len akási stará pani, ktorá žiadneho Michala nepoznala.

Anna ho stále chodila čakať, no on nikdy neprišiel. Až prišiel 19. september. Presný rok od ich prvého stretnutia. Anna sedela na nástupišti 5, keď tu zrazu prišiel autobus, ale opäť nič. Znenazdajky sa spustil dážď. Presne taký ako pred rokom. Anna sa celá smutná chystala preč. Zrazu jej prišla SMS správa. MICHAL: Vždy, keď budeš plakať, prejdi sa po daždi. Ten Ti utrie slzy tak, ako kedysi vreckovka odo mňa. Tvoj *Anjel*.

Anna ihneď vytočila Michalove číslo. „Číslo, ktoré voláte neexistuje...“

Prešiel rok a Anna kráčala k oltáru s Jurajom. Ľúbila ho, no nepatrilo mu celé jej srdce. Snád polovica. Už po krátkom čase zistila, že Juraj sa tajne stretával s Patríciovou.

Bol večer a husto pršalo. Anna sa teplo obliekla, nevzala si dáždňík a vyšla von. „Kam ideš po tom lejaku?“ vyštekol Juraj. „Ja? Nikam. Len sa prejsť.“ Keď sa prechádzala, na um jej prišli slová jej babičky: „Milá moja, pamätaj si, že niektorí ľudia sú ako anjeli, ktorí nám prídu pomôcť v ťažkých časoch a potom, keď splnia svoju úlohu, sa jednoducho vytratia z našich životov.“

„Bol ním aj Michal?“ zamyslela sa Anna nahlas. Zrazu sa rozplakala a z neba jej spadla suchá vreckovka.

Posledné sčítanie kl'udu

Ked' ma stiahnu z obehu
tam mi ustelú
kde mŕtvi stenú thymiánovým dychom

Vo vlastnom temne sa nahmatám
a priehl'adný telom
smelo dám košom
každej hodenej rukavici
čo ma hrudkou drzo uzemňuje

Ani o pomoc nezavolám

Povýšený hĺbkou vnútorného hlasu
počkám si
na Boha
kým sa ticho nevykúpi
z mlčania tieňov
prahnúcich po odsune z predo dverí

Konečne budem mať čas
vyšepkať predkom svoju dušu
sčítať dni a noci
čo vo mne pulzujú ako plameň

Nakoniec ostane len život

Ťažobou slova drhne sa v písme
zlatom vyzvonený
na žulový kameň

Pouliční proroci

Pre niekoho je svet malý

Z rozbitého pohára vytiekol
žilkovaním dlaní sa vpíja
do stigiem

Hľadaním Krista zívajú mu rany
vlastnej Golgoty

Neustále sníma smäd
ale dúškom nepije
iba v nekonečnej nádeji
zeleň listov strebá
z alejí
čo dávno slnkom stiekla
do koridorov
vyprahnutých pustinami

Raz sa pohne k hore
možno zajtra vykročí
ale dnes
dnes si ešte sám nechá čítať z dlane
dobrotivosť očí blížneho

Peter a Lucia

V strnulom tichu bielych stien obaja už dlho mlčky sedeli. Nedalo mu a tak sa ozval:

„Na príjem?“

„Hej“, - prikývla a nedbalo hodila pohľad na objemnú kapsu vedľa lavičky.

„Prvýkrát?“ - vyzvedal a očami i srdcom prezeral dievčinu, možno svoju rovestníčku.

„Už som to prestala rátať ... A ty?“

„Tiež. Chodím sem ako na klavír“ - trpkو sa usmial, nespúšťajúc sa jej.

„Dnes im to akosi trvá“ - dodal, ani keby sa bál, že už nebude o čom rozprávať.

„Majú niečo súrne. Keď som prišla, sestry splašene pobehovali. Ani prímara som ešte nevidela.“

„Správny chlap, ten pán prímár. Už ma nieraz dostal z toho najhoršieho. A to zakaždým len pekným slovom a nieraz i pohladením. Takým otcovským, ťažkou, ustaranou, ale láskavou rukou.“

„Hej, hovorí sa o ňom, že sa mu rozpadla rodina. Hneď po tom, čo si nevedel zachrániť vlastnú dcéru pred touto blbou chorobou. Manželka mu vraj nič nevyčítala, len sa jednoducho zbalila. Zostal sám a preto nás má všetkých tak rád ...“

Možno by stihli toho aj viac, ale na konci chodby to zašumelo. Blížil sa celý tím na čele s prímárom. „No pod' Lucka! Peťo, ako správny gentleman, zatiaľ počká“, ozval sa usmievavý a dobrácky šéf onkologického oddelenia. Peter sa až teraz spamätal, že sa ani len nepokúsil predstaviť dievčine, s ktorou tu možno stráví niekoľko nasledujúcich týždňov. Urobil to za neho dobrácky doktor, ktorý im pri každej návšteve vlieva novú nádej do života. Aj teraz ich čaká niekoľko procedúr chemoterapie, možno i ožarovania a tie nekonečné prebúdzania sa k životu. Tie sú na tom všetkom najhoršie. Práve vtedy, v tom období, keď liečebná kúra sa už posnažila z človeka vyhnat' nakopené svinstvo, keď už účinky liekov a žiarenia majú postupne ustupovať a telo sa má opäť prebudiť a začať znova žiť. Tie chvíle návratu do života sú najbolestnejšie. Paradoxne ako keby sa vtedy človeku už ani nechcelo žiť. Vtedy stráca všetkú nádej a silu vrátiť sa. Ale Peter sa pri týchto spomienkach dnes akosi neplašil. Dokonca mal pocit, že sú mu príjemné. Odrazu sa tešil na všetky tie návraty. Cítil, že dnes už vie prečo a pre koho sa bude vracieť. A nielen to. Zaumienil si, že sa bude všemožne starať aj o Luciu a bude pri nej zakaždým, keď mu to jeho zdravotný stav a sestričky dovoľia.

Zasnívany ani nezbadal, ako si Lucka k nemu prisadla. Nepočul, ako ho posielala dovnútra. Až keď mu položila ruku na plece, vrátil sa na chodbu, do čakárne.

Už je tu tretí deň a nestretol svoju spolupútničku. Len od sestričiek jej občas poslal lístoček s niekoľkými vetami, takými vyplašenými chlapčenskými táraninami. Nedostal však žiadnu odpoveď. Až v piatok večer si ho prstom privolala ku dverám sestra z nočnej služby. „Zober si župan a pod“ - prikázala mu stroho a on poslušol. Previedla ho na ženské oddelenie, rovno k Luckinej posteli. Tá vystrela ku nemu prosebnú rúčku a slabunkým hláskom zaďakovala. Oboma svojimi dlaňami zakryl krehkú dievčenskú rúčku a ospravedlňujúc sa tíško šepkal: „Prepáč, myslel som si, ..., že si, ... že si na mňa zabudla“. Potriasla splašene hlavou, zahalenou do kvietkovanej šatky a on pochopil. Lucka má už za sebou prvé kúry a teraz je len na ňom, aby jej z toho pomohol. Držal ju pevne za ruku a bolo mu fajn. Mal pocit, že je dôležitý a že je na správnom mieste. Vedel, že nemusí nič a o ničom hovoriť. Lucke stačilo, že je tu. Veril a cítil, že teraz patria len jeden duhému. Nerobil si žiadne ideály, nesníval, žil len túto chvíľu, ktorú mali práve pre seba. Oddával sa jej plným svojím životom. Veril, že jedine darovaná modlitba a láska budú dynamizovať každú minútu, každú sekundu ich spoločných chvíľ. Postupne sa im obom privierali viečka, až napokon zaspali so zapletenými rukami.

Sestrička už dávno pomerala a pozapisovala večerné teploty i vydala lieky posledného sledu, keď tíško odvieďla nášho gavaliera od jeho milej. „Môžem aj zajtra?“ - šeptom sa opýtal pred svojou izbou. Sestrička prikývla. Peter sa radostne ku nej nahol a letmo ju pobožkal na líce s tichým – „ďakujem“. Službukonajúca sa rýchlo vzdialila a rožkom zástery zotrela splašenú slzu.

Dni sa míňali, personál oddelenia bral Petrove návštevy ako samozrejmosť. Ale prišiel rad aj na jeho procedúry a jeho dni, pretkané s prebdenými nocami. Vtedy sa človek zviňa v krutých bolestiach a kŕčoch, telo nedokáže nič prijať, ba dokonca vyhadzuje z neho všetko, čo tam ešte zostalo. Napínanie, strmé zvraty v ubolenom človeku a on nedokáže vnímať ani len okolie. Aj Peter, prešiel opätovne týmto utrpením. Keď sa však raz tak v neskorom popoludní prebral, nekonečne uťahaný a dobitý od prebolených dní a nocí, prekvapil ho príjemný úsmev. Z rohu jeho stolíka sa usmievala známa tvárička. Perokresba Luckinej šťastnej podobizne bola ohromne originálna. Pokúsil sa i on rozžiarť tvár a tíško pozdravil. Natiahol ruku a jemne pohladil po líci. Preberal sa k novému životu, zobúdzal sa do ďalšej etapy svojej strasti, novej radosti zo života.

Tie nasledujúce stretnutia pri procedúrach, ale najmä na večerných rozhovoroch im veľmi rýchlo utiekli. Začali snívať a budovať spoločný zajtrajšok, svoje budúce šťastie. Nesľubovali si toho veľa, len chceli, aby ten druhý bol šťastný v spoločnej prítomnosti. Nehovorili ani

o svojich diagnózach, tie boli niekde v ústraní, v zabudnutí. Prežívali svoju lásku, svoju radosť, ktorú im nik nemohol vziať. Boli šťastní jeden vedľa druhého a tešili sa na rozkvitnuté čerešne. Vtedy, keď zakvitnú záhrady a sady, vtedy keď v korunách stromov zabzučia včely, vtedy sa stretnú, aby si toho povedali viac. Aby svoju lásku spečatili bozkom šťastia.

Včely už prestali bzučať v korunách stromov a sen nenaplnenej lásky odplával v ústrety blankytnej oblohy. Verím, že i tam hore kvitnú čerešne, aby sa tá láska dvoch čistých mladých duší naplnila v tej nekonečnej a večnej láske - v Bohu.

Jozef Kottra st.

Minsk, Belarus, piatok 29. 02. 2008

Chápem...

nekrič
neodsudzuj
nehnevaj sa
nezatváraj oči
... a seba

pochop
že každý má právo
na odchýlku
nevyužiť ho znamená
uväzniť časť svojich túžob
... a v nich aj obraz Teba

pochop
že každý má právo
meniť svoje túžby
a tým aj samého seba
...a takisto meniť svoj obraz Teba
celkom v tichosti
bez toho aby o tom niekto vedel
... okrem Teba

nemeniť sa?
stereotyp je sladký strach
oprášiť zo seba prach
a povedať: to som Ja!
... stvorený na obraz Teba

pozerám z okna do diaľok
pláže sú plné lehátok
určených výlučne pre morské panny
prídu, odhodia chvosty,
ľahnú si a začnú snívať...
prídu ľudia
odhodia šaty, zatvoria oči
a začnú kričať...

ja nekričím
a nikdy som nekričal
ja neodsudzujem
a nikdy som neodsudzoval
ja sa nehnevám
a nikdy som sa nehneval

chápem vás
vždy som vás chápal
a vždy vás budem chápať
lenže vy tomu stále odmietate uveriť...

... to právo som vám dal

Slovo

Z tvojich úst
sa vytackalo
bielou paličkou
šmátrajúc po jazyku
opité slepé slovo

Ty si ho včlenil do vety
vetu do textu
text do života

Prešlo pár rokov
a život stratil zmysel

Morzeovkou drkotania zubov
dával si signály pravde
SS, \$\$, SOS ...

Pravda sa zmlovala
Slovo otvorilo oči

Nezachránil si sa
Bol si zachránený

Skrytá bolesť
(úryvok)

Rozjasnieva sa. Vietor rozprášil posledné mračná z oblohy, slnko vyliezlo z postele a usalašilo sa na voľnom pláci. Svojimi lačnými lúčmi vysušalo rozmočenú matku zem. Včera sa dážď len tak sypal. Husté kropaje zmývali nečistotu a splachovali čierne myšlienky hlboko do stoky odpadov. Začalo to ešte pred piatou, práve odchádzali chlapi z roboty. Vystřčili svoje zvedavé nosy von, no vzápätí splasli ako pena na pive. Radšej pôjdu do krčmy, kto by sa trmácal v takom nečase domov. Pri poháriku sa trochu ohrejú, pookrejú na duši. Strávili tam pekných pár hodín. Návraty domov za to neboli príliš romantické... V noci ešte trochu smoklilo. Za pár hodín sa krajina zmenila z malého uplakaného dieťaťa na zaľúbeného pubertiaka...

Malý päťročný chlapec sedí za stolom a čosi si vyfarbuje. „Určite bude rada“, zašepká si chlapča a silno stískajúc zelenú farbičku, vyfarbuje trsy trávy. Občas sa zahniezdi na stoličke, poškrabe za uškom, odfúkne pár vláskov padajúcich do čielka. Ešte pár ťahov a obrázok je hotový. Spokojne si ho obzerá. Dokonalé. S úsmevom odpochoduje za mamou.

„Pozri, čo som Ti nakreslil,“ hrdo vypne svoje stuhnuté telíčko. Jana sklzne pohľadom na malú rúčku držiacu popísaný papierik. „Neskôr zlatko. Teraz musím poupratovať,“ odvrkne a pokračuje vo svojej robote. Maťko smutne zvesí pliecko, rozžiarené očka pohasnú. Otočí sa a pomaly kráča naspäť ku svojim farbičkám. Zvykol si. Vždy, keď ocko nepríde v noci domov, mama celý deň upratuje. Ako aj dnes. Trhanými pohybmi strháva posteľnú bielizeň.

„Debil jeden“, ulľavila si a šklbla vankúšom. S jedom odhodila perinu a otvorila okno. „Stačilo! Dnes mu to vytmavím!“ Oblíata hnevom prestiera biele plachty. Zo skrinky vyberá čisté manželovo pyžamo. Vonia avivážou. Pritlačí si ho k tvári a silno vdýchne sladkú vôňu do seba. Poštekľí jej zmysly. Miluje tú vôňu. Naopak, manžel ju nenávidí. „Je taká presladená, ženská“, frfoce vždy, keď sa do neho oblečie. Teraz má chuť napustiť ho jedom.

Zazvoní telefón. Jana sa k nemu rúti, na malého ani nepozrie. Ten len tichučko sedí na stoličke. Farbičky ho už nebavia. Prečo aj. Nikto nemá radosť z jeho výtvorov. „Mal som sa viac snažiť. Nenakreslil som to dobre. Mame sa nepáčil. Ale veď sa naň ani nepozrela...“ premýšľa a občas zachytí čosi z telefónu. „Určite volá teta Silvia.“ pomyslí si a naťahuje uši, aby lepšie počul.

„Ako mi to môže robiť? Určite je zasa u nej!“ Chvíľka ticha. Asi hovorí teta Silvia.

„Hajzel! Príde domov a bude sa tváriť, akoby sa nič nestalo! Ako vzorný otec!“

Opäť neznáma odpoveď.

„Odísť! Tebe sa to ľahko povie! A čo malý! Vieš ako na ňom visí...“

„Najradšej by som ho zabi...“ zháči sa Jana, keď vidí Matkovu vystrašenú tvár. Až teraz si ho všimla. Žeby to všetko počul?! Rýchlo ukončila telefonát a pribehla k malému.

„Naozaj by si ocka...“ preglga pomedzi slzy.

„Nie, pravdaže nie...Neboj sa. To som povedala len tak. Bola som nahnevaná. Netráp sa.“ snažila sa ho upokojiť. Nevedela, či sa v tejto chvíli hnevá viac na svojho muža, ktorého neprítomnosť to spôsobila, alebo na svoju nevšímavosť. Pohládila chlapca po vláskoch.

„Aký krásny obrázok!“

Matko razom ožije. „Naozaj sa ti páči?“

„Pravdaže, je dokonalý! Prečo by sa mi nemal?“ spýta sa prekvapene.

„Predtým si sa naň ani nepozrela...“ zašepká so sklonenou hlávkou.

Janu stisne pri srdci. Aká je len hlúpa! Ubližuje vlastnému synovi. Vykašle sa na manžela aj upratovanie. Dieťa je dôležitejšie.

„Koho si to vlastne namaloval?“ vyzvedá a obzerá si pri tom obrázok.

„Ten v strede som ja,...na kraji si ty a ocko je ten veľký na druhej strane, vysvetľuje a ukazuje prstíkom na papier. „A tu je jazero a toto je tá chata kde sme bývali. Pamätáš sa?“

Jane sa razom vyjasní. „Nakreslil si miesto, kde sme boli vlani na dovolenke, však? Chlapča prikývne. „Poďme tam aj tento rok,“ prosíka.

Keby to bolo také jednoduché, pomyslí si Jana. Obzerá si obrázok a na chvíľu sa stráca v čase. Naozaj im tam bolo dobre. Dokonca sa ani nehádali...Smutne sa usmeje. Vtedy bola len Ona. Teraz je tu aj tá druhá...Čierne mračno zahalí jej peknú tvár. Chlapča ju pozoruje, intuitívne siahne po jej ruke a pohladí ju. „Nebud' smutná, mamička“.

„Ach Ty môj anjeli,“ tuho stisne jeho útle telíčko. „Prepáč, už som tu pri Tebe.“ zašepká mu do uška a nenápadne si utrie páliace slzy kotúlajúce sa dolu tvárou.

„Všetko bude dobré.“ presviedča skôr seba ako jeho. Zoberie do rúk jeho obľúbenú knihu a ponárajú sa spolu do sveta rozprávok. Do sveta, kde je všetko také jednoduché a krásne.

Nechávajú plynúť čas a vychutnávajú si chvíľky pohody.

Štrkot kľúčov. Realita sa vracia...Jana sa zastavuje v polovici vety. Srdce sa jej rozbúchalo o niečo silnejšie, hrča v krku navrela o čosi viac. Dych sa zrýchlil, adrenalín stúpol. Všetko pekné, rozprávkové sa zrútilo. Zostal prach, špina, nenávisť.

„Ahoj Matko!“ zvolal odo dverí Stano. Stačil mu jediný pohľad, aby pochopil. Sklamal. Odcudzil sa im. Matko čosi zašepkal a vytratil sa do svojej izbičky. Ocka mal rád, no nedokázal mu odpustiť, že mama kvôli nemu plakala. Počul ako hovorila, že si našiel inú ženu. Určite ich opustí. Nezáleží mu na mame a bol presvedčený, že ani na ňom. Mal len päť rokov. Nehovoril o tom. Vo svojej malej hlávke to chápal dokonale. Bolelo to. Dusil to v sebe ako vriacu vodu pod pokrievkou. Zobral pastelky a snažil sa nemyslieť, nepočúvať.

xxx

v noci
som vždy smutnejšia
bojím sa lampiónových svetiel
a oblúkov katedrál

a duší kde strašia strašidlá

vidím seba
v čírejšej vode
spomienok
kde (sa) pretekám
kedy budem bližšie
pri cieli

nekonečný

občas chce čas
zhorieť žiarou v žiare
keď sa spozná
ako človek skoro ráno
so svojou dlaňou

občas chcem
na okamih vekov
s niečím splynúť
uprostred nekonečna
čo sa hýbe

Strom

Dnes uplynul práve mesiac od toho inkriminovaného dňa. Milošovi sa zdalo akoby to bolo včera. Všetky dni potom, sa mu zliali do jedného celku. Čas pre neho prestal existovať. Nič už nemalo zmysel. Po matkinej smrti zostal úplne sám. Starý mládenec žijúci v trojizbovom byte. Tmavé steny na neho priam padali. Báľ sa ich. Skrýval si hlavu pod perinu ako malé dieťa. Kľopot matkinej francúzskej palice neutíchol ani po jej smrti. Stále ho počul vo svojej hlave. Vždy keď niečo zalomozilo, ihneď sa strhol s obavou o matku. Už už sa chcel za ňou rozbehnúť, keď si zrazu uvedomil že je to len prelud. Zostal iba zamyslene sedieť.

„Ktovie ako to s ňou v skutočnosti dopadlo?“ uvažoval nahlas.

„Či sa dostala do svojho vytúženého neba.“

O ktorom tak snívala, keď sa každý deň ponárala do svojich modlitieb. V týchto veciach mal dávno jasno. Čo by ale neurobil pre svoju chorú matku. Poslušne teda počúval jej kázne o bohu a náboženstve.

Teraz sa zrazu sám pristihol, že mu to vlastne chýba. Tie ich tiahle debaty pri ktorých sa v ňom často krát búrila žľč. Keď už chcel vybuchnúť a nakričať na starú ženu. Nech sa konečne preberie z toho sna, no nakoniec si radšej zahryzol do jazyka. Bol to jeho detský zlozvyk. Stále však fungoval. Používal ho v momentoch keď sa mu chcelo smiať a situácia bola nanajvýš vážna. Vtedy si ho dohrýzol priam do krvi. Svoj účel to však vždy splnilo.

Pri tejto úvahe sa mu vrátili spomienky na detstvo. Zrazu toho bolo akosi priveľa. Už nerozmýšľal, navliekol si topánky, schytil bundu a vybehol von.

Vykočil rovno ani na chvíľu nezaváhal kam má ísť. Šiel na miesto kde nebol hádam pätnásť rokov, ktorého sa toľko stránil. Inokedy ho oblúkom obišiel len aby sa mu náhodou nevrátila tá spomienka.

Nedokázal vysvetliť prečo, ale čosi mu vravelo, že tam teraz musí. Kráčal po starej poľnej ceste ústiacej do lesíka. Blato pod nohami iba smutne mľaskalo. Plnými dúškami vdychoval čerstvý vzduch. Jarný vánok mu fúkal priamo do tváre.

Konečno ho zazrel obrovský, bútl'avý dub. Starý kráľ medzi všetkými stromami. Už z diaľky sa vynímal, vytŕčal z davu ako dáky veľikán. Jeho dlhé konáre pôsobili ako ruky siahajúce až k oblakom. Akoby spájali nebo so zemou.

Srdce mu začalo byť oveľa intenzívnejšie, pocítil že v ňom narastá strach. Na chvíľu zastal. Nemo sa zahl'adel na letiaceho jastraba. Krúžil okolo starého duba tak nespútane voľne. Na

chvíľu mu závidel. Až prasknutie halúžky pod ťarchou jeho nôh ho vyrušilo z myšlienky. „Musím ísť ďalej, musím sa postaviť minulosti tvárou v tvár!“ hovoril sám sebe.

Posledných desať metrov šiel veľmi pomaly. Malými krokmi sa posúval bližšie a neustále hľadel na obrovský strom.

Teraz tu stál zoči voči svojej nočnej more. Prísny pohľadom mu dal najavo svoje odhodlanie. Miesto kde stáli kedysi vyryté iniciály M a J bolo dávno zarastené.

„Prečo?“ skríkol Milan.

„Počuješ ma, prečo si mi ho vzal?“

Strom stál pevne na svojom mieste, neodpovedal. Milanovi vyhrkli slzy. Už nekričal len hľadel do výšky a spomienky v jeho hlave sa postupne vynárali. Zrazu mal dvanásť rokov, mrštne sa šplhal po strome.

„Tak čo strachopud, bojíš sa?“ kričal na malého chlapca stojaceho pod stromom.

„Pod' za mnou ak si chlap!“

Chlapec sa z vypätím všetkých síl vyštveral na strom. Víťazoslávne sa pozrel na Milana a usmial sa.

„To je všetko, taký kúsok?“ provokoval ďalej Milan.

Chlapec len pokrútil hlavou.

„Ja vyleziem až tam hore dotknem sa nebies, sleduj!“ odvetil a začal sa štvrať ďalej. O chvíľu sa ocitol veľmi vysoko.

„Dobre krpec už stačí!“ kričal za ním Milan.

Chlapec nepočúval, stále sa vzdŕaľoval až kým sa zmenil na malú čiernu bodku.

„To nie je možné, nemôžeš sa dotknúť nebies, počuješ!“ zakričal Milan a pokrútil hlavou.

Vtedy si všimol, že bodka sa začala prudko zväčšovať. Chvíľu nechápal čo sa deje, no zrazu mu to došlo. Nemohol sa na to pozeráť, ako bezvládne telíčko malého bračeka padá z výšky na zem.

Odvtedy nenávidel ten dub za to čo mu vzal. Zároveň nenávidel sám seba, nedokázal si to odpustiť. Od tej chvíle tam viac nevkráčal. Až dnes.

Teraz tu stál po rokoch akoby sa nič nezmenilo. Smutný obraz mal znova pred sebou. Slzy mu stekali po tvári ešte intenzívnejšie. Na chvíľu akoby všetko utíchlo. Zdalo sa mu že stromy prestali šumieť dokonca aj vánok v tej chvíli ustal.

Spoza obrích konárov stromu na neho zrazu vykuklo zlatisté slnko. Zdalo sa byť akési rozmazané pripomínajúce človeka zastalo priamo nad ním. Jemným lúčom ho poštekľilo po ubolenej tvári.

Vtedy si spomenul na matkine reči o bohu. Všetko mu zrazu dávalo zmysel. Bol to jeho brat a dal mu jasné znamenie. Musí žiť ďalej.

Odišiel kludný s pokojom v duši.

Ján Račko
30 rokov, Smilno

... neprečítaná

nad hlavou
mi zhasli slnko
slnečniciam hlávky odvisli
a ty
si sa skrývala pod svetrom

vadí – nevadí?

komuže by napadlo
že sa raz už nebudeme hrať na rodičov
že zaplatíme za vlastné tváre
a nakoniec
si s Bohom sadneme do trávy

(ne)vadí?

nad hlavou
mi zhaslo slnko
srdce už po druhýkrát transplantovali
a ty
si stále podstatná
aj nad svet(r)om

chodník

nenašiel ho nik
ale
kto dnes nesníva?

ten chodník kráčal do ticha
bez jedinej stopy

myslíš
že sa poslednýkrát nadýchla?
myslíš?

bez jedinej stopy
ten chodník kráčal (do ticha)

kto dnes nesníva ...
ale
nenašiel ho nik?

Sestra

Stála som oproti dlhej chodbe z tmy a mala som pocit, že potrebujem utekať. Stála som na zastávke električky a z celej tej zúrivosti, nešťastia a sklamaní by som najradšej vytrhla kus vzduchu ako stránku z novín, pokrčila ju a odhodila. A potom ďalšiu a ďalšiu, hlavou mi sekalo strašne veľa obrazov, myšlienky sa vylievali z korýtok a preskupovali do obrovskej povodne. Stojím na zastávke električky a chce sa mi utekať je tam podchod tmavý podchod a dlhý akcent noci nie tam nemôžem ísť nie nie prešľapujem na mieste bežím – čo robiť – čo robiť – musím spáliť kalórie, potrebujem okamžité pohyby, jedlo mi leží v bruchu - čo mám robiť – čo mám robiť.

Potrebovala som ten nepokoj niečím uhasiť. Najprv bol záchvat hladu taký silný, že som mala pocit, že prehltnem vzduch. Pchala by som ho do gágora a potom ďalší a ďalší, už som zrazu nebola jemná, žiadne melioratíva, žiadne eufemizmy, žiadne deminutíva, žiadna poetika, žiadne jemné dievčatko ten záchvat tu bol a bol tu a tu bol bol bol. A najradšej by som takto namáčala prsty do vzduchu a vtlačala ho do seba až naprasknutie. Zamurovávala by som tú dieru v žalúdku a zožrala všetky dni nech odíde leto aby som sa zbavila hrozby že ma niekto uvidí v plavkách a povie že som tučná nech odíde jeseň preboha len jeseň nie mráz bude robiť stehy na bielych krajinkách mojej šije a aby som to zahnila budem jesť jesť a jesť nech už príde zima nie nech odíde zima v zime nosím tie úzke čierne nohavice a mám strach že sa do nich nenavlečiem nech príde jar nie nech už odíde jar na jar je veľká noc a koláče a musím ich jesť musím ich jesť nech už príde leto nie nech odíde leto vtedy sa musím ukázať v plavkách... A takto som podmínovať celý rok a chcela ho nechať vybuchnúť, pretože som cítila nepokoj, nepokoj, strašný nepokoj. Ani v jednom mesiaci nebolo pre mňa miesto. Na jednej strane som chcela, aby čas zastal, aby ma ľudia obdivovali, kým som ešte chudá. Na druhej strane som chcela, aby čas pretiekol a ušiel, pretože som sa bála chvíľ, kedy budem musieť sedieť, kedy na mňa budú číhať tuky, kedy budem v spoločnosti a budem sa musieť usmievať, budem musieť povedať profesorom: „Dobrý deň“, budem musieť akceptovať slovné spojenie obedňajšia prestávka a vonku bude príliš zima, aby som mohla z práce ujsť.

Bežala som po ulici a zrazu mi ako vznietlivej žene prekážalo všetko. Prekážalo mi, že bola prázdna, topole žili na vysokej nohe a ja som sa hnevala, že tu nie je nikto, kto by sa na mňa s opovrhnutím pozrel, aká som chudá a ja by som pociťovala slasť. Nemal mi kto pochváliť Gibraltarskú skalú na bedrových kostiach. Nemala som komu ukázať, ako sa premieňam na marionetu, keď hýbem prstami a vravieť: „Aha, vidíš, ako šnúrka! Pozri, pozri sa a obdivuj

ma, ako mi spod pokožky vytŕčajú chrupavky a šľachy. Des sa ma, chváľ ma, boj sa ma, opovrhuj mnou!“ A potom som mala pocit opačný. Prekážalo mi, že na ďalšom námestí a na zastávkach bolo ľudí priveľa. Utekala som a bála som sa, že sa na mňa všetci dívajú, že na mňa ukazujú prstom: „Aha, to je ona! A vôbec nie je taká chudá, ako si namýšľa! Aha, my to o nej vieme! Myslí si, že to pred nami schová! Myslíš, že sme nevideli tvoje dnešné žranie? Pochybila si! Nevyržala si to! Jedla si! Jed-la! Vie-me-to! Vie-me!“

A potom ten strašný strach, že uprostred námestia leží ako vodný vír modré božie oko, že ma vidí bože prepáč teraz žmurkni teraz sa prosím nedívaj som strasna a z písmen mi obcas opadava diakritika ako omietka na chramoch v Druskininkai a Šalčininkai viem ale chápeš musela musela som sa dívať na to aké široké stehná má socha panny márie odpusť odpusť pane so smutnými očami.

Záchvat ustával. Brucho som si plnila čokoládou a na chvíľu ma zalieval pocit úľavy. A vedela som, čo nastane. Zajtra si budem znova sľubovať, že to už neurobím, že budem poslušná a budem sa kontrolovať. Na dva – tri dni sa stanem opäť normálnym dievčaťom a nebudem jesť nič. A na tretí deň to príde, hlad vstane z mŕtvych a ja mu opäť podľahnem, aby som na námestí uvidela božie oko, čelo, lebečnú kosť, jeho mečovité teliesko medzi rebrami a celú tvár. A potom si budem zase sľubovať, že už nikdy, že už nikdy, už nikdy trojdňové nikdy viac.

Z kabelky som vytiahla kľúče, vtiahla brucho, aby nebolo vidno jeho dnešnú kupolku a to, čo v ňom mám a čo tajne jemjemhamhamjem. A hanbila som sa, strašne som sa hanbila pred mojou sestrou. Ako si mám pred ňu stúpnuť, ako sa jej mám pozrieť do očí, keď za jej chrbtom, za jamkami na jej chrbte, do ktorých by sa dali sadiť čerešne, za ušľachtilým koncertom a hudbe púšťanej z medzistavových platničiek mojej drahej sestry robím to, čo robím. Vybuchujem a upokojujem sa. Búrim sa a kapitulujem. Jem a nejem.

„Ach, oblaky dnes mali farbu ako zúbky okolo jazýčkov tvojich tenisiek!“ povedala sestra a vyšla z kuchyne smerom ku mne. „Ahoj.“ Usmiala som sa. Pod tričkom sa mihli jej jamky na krížoch, najkrajšie jamky na svete, do ktorých bolo hodno zasadiť božie oko z námestia. Zajtra bude utorok.

Eva Bačinská
18 rokov, Dolná Tižina

... et in pulverem reverteris

Skutočnosť pripichnutá vidličkou do brucha slzy
Všetko je priesvitné
všetkému vidno do čriev
Iba ty si bledý
akoby si prehltol spln

I.

Zase niečo premieňa sa na prach
Hlina je sladká od medu
a bosých ľudských piat

Je zakázané jesť vlastnú podstatu

Len deti si môžu lízať zablatené prsty
variť v slanej vode kamene
a pieskom opel'ovať kvety

lebo každá cieva stromu
môže byť ich pupočnou šnúrou
ktorou si nevedia zaviazať topánky

II.

Zase niekto obracia sa v prachu
Instantnú krv zeme
zavialo do čistých kaluží
„Tešil som sa, že ťa budem môcť konečne preniesť.“

III.

Zase vietor neúspešne imituje Boha
vysmädnutý vdýchne sa do prachu
akoby v hrudi zamlčal skamenenú minulosť
pľuje nám do vlasov
odvčera celkom skorodovaných
(do očí uliciam slepým ako mláďatá
ktoré nevedia čítať ani vlastné myšlienky)

Ω.

Keď sa zobudím
a zistím že mi jedno rebro chýba
budem hľadať dieťa
ktoré vyhrabáva z hlíny
modrooký spln

Peter Bursa
23 rokov, Považská Bystrica

Tánnin hospodin
(úryvok)

September

Terezka sa vracia domov, ani dnes nebola v škole. Ich dom je neobstaraný. Priečky veľkého príbytku pripomínajú ohnivú oranžovú, no pred bránou plotu sa všetok jas mení na hrdzavé oklieštenie veľkej kvetovej záhrady s pootvorenou čiernou okenicou, riedkou strieškou a deravou omietkou. Tvarohová rytina omietnutých nažltnutých stien sa bráni pred pohľadmi susedov, kráčajúcich cez jediný hlavný cestný ťah, ktorý tvorí a napája sa na zjazvený pôdorys vedľajších chodníčkov tmeliacich domy, lampy, faru, školu a vlastne všetok majetok Hrivočian.

Predsieň obydľia neskrýva žiadnu zvláštnosť, dýcha jednoduchým obyčajom dreveného obkladu so širokou policou na obuv. Na strope police stojí mohutná sklená ornamentová váza s párom červených divých ruží, ktoré sa dvojnásobia v metrovom zrkadle zavesenom oproti vchodovým dverám. Dievčatko nežne ohmatáva lupene kvetov vo váze a pozerá do zrkadla. Jej tvár zvažnie, priblíži sa k hladkej zrkadlovej tabuli a chvíľu šomre:

„Dnes som chcela ísť do školy, ale naozaj som chcela, či ti nebolo vonku tak nádherne a teplúčko, že som zašla predsa len radšej na ihrisko, chlapci hrali futbal, kopali na bránu. Rozhodla som sa, že škola je otvorená aj ostatné dni a zápas iba raz pred skutočným zápasom. Do školy pôjdem teda zajtra!“

....Potom zmeravie, v zrkadle spatrí svoju kópiu, no staršiu a nie so zelenými očami. Sestra Táňa sa jej takto díva do očí a ona späťne tiež. Prikročí k nej bližšie, položí úzku bradu na detské vlasy a nosom vdýchne ich vôňu. Prstami jej z ramena odlupuje napichané sýto-fialové bodliaky. Vzdychne si:

–„Terezka moja, prečo si bola včera v starej sýpke, načisto si potratila rozum, tá celá chajda je jedno veľké prepadlisko, samé jamy plné vody a žiab! Načo sú ti tie žaby, je to smiešny pohľad na naše posledné sliepky, a ešte, keď pri nich skakocú a kvákajú dajaké špinavé ropuchy!

Dievčatko Terezka sa strhne, stočí sa k sestre, teraz sa im stretnú pohľady živé ale bez úsmevu:

„Ako vieš som ta včera zašla?“

Táňa vystrie krk a trochu zdvihne pravý kút úst:

„Tie bodliaky rastú iba tam! Sýpka vyzerá ako zakliaty hrad obrastený všetkou tou divou burinou. Nemáš kúska rozumu!“

Pozerajú sa na seba ešte neuveriteľne dlho ako dcéra na rodiča a rodič na dcéru, no Terezka tú vnútenú úlohu neprijíma, zlostne sa uškrnie a stratí sa v záhrade pootvorených dvier. Táňa zostane pred zrkadlom pokojne stáť, vloží si do vrecka čiernej zamatovej vesty modlitebnú knižku a vyjde tiež do záhrady. Krívajúci vlčiak jej ukáže poslušné gesto, sucho zabreše a vráti sa do budy. Nad budou si kriedou maľuje Terezka žrde futbalovej brány. Potom odstúpi jedenásť krokov, polenom vyreže ryhu do slnkom uschnutej trávy, položí loptu a nemotorne kopne. Starý gumený glóbus treští do bočnej steny budy, majiteľ príbytku prosebne zašteká a zastoná. Tánino čelo sa zvrátiť, kýve malou hlavou a pritom veľmi dôstojne si viaže čiernu šatku.

- „Ten pes, čo tu ešte robí, pán horár si poňho čoskoro príde a pokoj bude, aj tak z teba len šalie už. Nestačí mu, že je dokaličený, nechceš ho poslať Ty na onen svet?“ Lopta sa vráti k Terezkinmu rozkroku, kopne ešte raz, búda sa skoro prevráti, pes opäť zastoná.- „Chod’ už sestrička moja a modli sa aj za mňa, a aj za psa skús.

Táňa je ženou už dvadsaťjeden ročnou, a veľmi pekná. Vďaka miestnemu felčiarovi, to malá ešte bola, dodnes na ľavú nohu stúpa o tri centimetre neskôr. No pôvab a jej mohutnosť prirodzenej krásy, priam zo dňa na deň stále kvitne. Úzky driek zdôrazňuje marhuľový zadok a štíhle ramená vyťahujú pevné koše prs. Jej postava podobá sa naopak stočeným husliam. Chlapi z dediny po nej bažia, pohľadmi sa s ňou často milujú. Pán Boh si povolal veľmi zručného učňa sochy, ten vložil do diela všetky predstavy o ženskosti na vrchole, a tak stvoril to najsladšie puzdro. Chlapom sa točia spité mozgy a hrubočizné mocné medvedie laby sa po jej kráse načahujú. No pán Boh tento skvost poistil dokonale. Táňa učí sa za katechétku, avšak koncom jej snov je mníšske rúcho, a za ním azda už len úplné odovzdanie sa do rúk nebies.

Katechétku Táňa roztvorí vysilenými, robotou dotrhanými bruchami rúk mohutnú kľuku nariekajúcich vrát na spovednici. Držiac čiernu šatku pri pleciach sa zlomí na rozvzrganú starú stolicu a zabúcha na boží oblok. Oponentovo sídlo tiež drzo zakníše svojou stolicou a do krátkeho priestoru sa rozprestrie čierny dusivý kašeľ. Okenica sa strhne do pravej strany ako gilotína.

Nastane spomienkové interview na mamku i na tatka. Ich život sa ku koncu preťal, nešťastím prírodným. Vtedy prelom všetkého zišiel. Potopa bola zaznamenaná i v susedných obciach, do kronikárskych šlabikárov, aby potomkovia mali sa z čoho priučiť, a aby kroniky splňali i tragický charakter. Tánina úcta je k rodičom vysokododržaná.

-„Modlime sa za nich!“

Stelesnenie bolesti

Píšem si...

„Piedestál bolesti...

Dôverne známy vrchol priepasti,
miesto, kde v tieni sa krčia zlomené krídla,
kde hladina prázdna miestami sa stále dvíha,
kde beznádej nahrádza okovy duše...

Miesto pre oči belasé od svitania,
pre hlasy, čo viac len mlkvo čosi vravia,
nemé výčitky, trpké prežitky,
hľadanie istoty, cesty vymanenia sa z istej samoty...

Až kdesi v tej hĺbke cítiť pevnosť dna pod nohami,
len tu možno vstať z popola a nájsť svoju silu,
pochopiť hodnoty,
nájsť vedomie, že tu už netreba budovať zákopy...

Upokojujúca rovnosť nás všetkých na dne,
i keď nádej je naveky v nedohľadne,
skutočné pochopenie len u toho, koho duša taktiež chradne,
všetko, čo človeka bežne nenapadne...

Občasné východy slnka v mojich očiach
sa nasmelo smejú na úbočiach,
občas cítim silu prežiť ešte aspoň jeden deň,
občas vidím katarznú krásu, ktorá vyráža dych,
občas prosím nech už nemusím rátať kruté dni ako jedna posledných...

Aj také je zvykať si na precítanie do bolesti dní nekonečných...”

Opäť cítim tiché kroky vkrádajúceho sa ticha do mojej duše... Nie je to ticho, čo lieči, ale to,
čo pomaly

d'alej zabíja vo vlastnej bezmocnosti. Bolest' ma stále oberá o dotrhané zvyšky slov, ktoré sa
zo mňa

aspoň občas musia ešte vydráť. Rozpína sa vo mne nenávisť k vlastnému životu. Cítim také
prázdno,

že keby vo mne spadol špendlík, strhla by som sa ako pri výstrele do úplného ticha. Zmysly
pret'ažené

vnímaním nepretržitej trýznej sú vybičované na maximum, viem, že to raz exploduje...

Istý čas som prestala hľadať riešenia, ubehol ďalší rok, ktorý som „prepracovala“ a nič viac,
nový

výmenný lístok od lekára opäť pripomína, že isté veci by sa napriek všetkému nemali
odkladať... Len...

Akosi nemám síl na ďalšie bezvýznamne frustrujúce ťaženie, ktoré už toľké roky neprináša
žiadne

pozitívne riešenia. Fakt je aj, že som na to v podstate úplne sama, uväznená vo vlastnom
neskutočne

boľavom svete, ktorý v skutočnosti vnímam len ja, ako každý ten svoj vlastný...

Opäť sa po istom čase čoraz naliehavejšie hlásia myšlienky na smrť, občas sa pristihnem ako
si priam

z celého srdca prajem, aby prišla pre mňa čo najskôr... Možno bude aspoň ona milosrdná.
Myslím, že

väčšine ľudí sa to zdá naisto nepochopiteľné až „choré“, ale ja chorá som, ale blázon ešte
nie, aj keď

možno si to môžem dovoliť...

Mám pocit, že hranica medzi naplňajúcim šťastím a pocitom životného pekla je maximálne
tenká,

napriek tomu sa stále neviem preklenúť na druhú stranu. Drží ma tu môj „kríž“, ktorý nepustí
ani o ten

možno zlomový milimeter, je to naozaj „kvalitné“ zovretie, až ma to občas núti pousmiať sa,
občas už

neviem ako to nazvať, aby som nepísala stále to isté, hoc stále ide o to jedno...

Cítim sa byť ubitá takmer na smrť, žiadne svetlo na obzore, v zázraky dávno neverím, nemám
prebytočných síl na plytvanie v takýchto záležitostiach, ktoré ma ľahko môžu strhnúť ešte
hlbšie do

tejto priepasti. Asi vo mne ešte funguje nejaký vnútorný podvedome riadený pud
sebazáchovy, to

posledné čo ma ešte aspoň chabo drží pri živote, nechápem prečo vlastne. Som troska, ktorú
treba

zničiť alebo lepšie recyklovať, keď už som celkom prišla na chuť ekológii...

Slová sa dnes zo mňa priam derú, asi sa ešte nespamätali z nedávnej straty dát, ktoré spolu
vytvorili

za veľmi dlhý čas, a jedným okamihom bolo všetko preč, úplne, opäť... /Toto bude môj prvý „výplod“

v priečinku „nové texty“.../ Zvykla som si na nečakané straty, no ešte vždy to zakaždým zabolí,

myslím, že je to znak toho, že som ešte nažive, dnes ale neviem, či sa z toho zrovna radovať... Hawk, idem si ďalej chradnúť v pokoji, až kým nás smrť nerozdelí...

V mysli ešte rezonantne doznievajú moje čerstvo posledné riadky:

„Stála som v rade na môj totem dospelosti,
dali mi dvoch verných priateľov – najprv bolesť a potom lásku,
dva protipóly čo sa občas zmierňujú...

Dnes ma prenasledujú spevavé hlasy šťastných ľudí,
obklopuje ma vákuum neskutočnej trýzne - tej o ktorú sa nedelí,
som uväznená v sklňujúcej večnosti, čo bez slova upaľuje zaživa,
počujem aj kvapky ticha v hluku života sťažka dýchať,
stieram krvavé slzy môjho tela,
stratila som spomienky na radosť, dnešok i budúcnosť,
viac neprosím, nežiadam, nechcem,

cítim len chlad prázdnoty, ťažobu samoty, psotu nešťastia...

Zaspávam zahalená v bielej vlajke s pocitmi, že všetko je až príliš jasné,
počítam dotieravé lístky od lekára, tú kôpku, čo sa stále nemo prihovára.

Som skrehnutá duša, blednúci obraz, voška, čo každý deň umiera, loď, čo pláva do neznáma,
spálený

mráz i zamrznutý dážď.

Niečo tak citelne chýba...

Hľadáme cestu z cválajúcich dní posledných...

Večne pýtam sa ako opäť zmieriť bolesť s novým dňom?

Tak kruté vie byť nevidieť na maják, ostáva len hľadať cestu nastokrát,
aj keď niet už síl čakať aspoň na padák...

Mám strach, že sa ten tichý žalostný nárek môjho tela nikdy neskončí...”

Rozhovor v tmavom kupé

Štvrtkový večer sa nástojčivo zakrádal ponad krajinu a náhlivo sa usádzal v širo-šírom okolí. Nemohol predsa zmeškať svoj pravidelný príchod, to by do prírody a najmä denného režimu vniesol zmätok. Svoj pravidelný príchod, no najmä odchod však zmeškal rýchlik, čo tak trocha vyhovovalo cestujúcim, ktorí prišli skôr na ďalší spoj. Keďže rýchlik so skorším odchodom meškal, tí čo prišli do stanice s úmyslom cestovať nasledujúcim vlakom, stihli aj tento.

Nie však Pavol, ktorý sa vracal domov z dvojtýždňového pracovného turnusu. Trocha si aj pošomral a vytýkal sám sebe, že sa cestou nepoponáhlal. Bol by už v útrobach rýchlovľaku ukrajoval kilometre smerom k domovu. Lež z iného pohľadu na situáciu sa upokojoval a súčasne azda aj bol rád, pretože za daného stavu zostalo na ďalší spoj menej cestujúcich a cestovanie bude snád' pohodlnejšie. Tak si hútal, nádejal sa a, ako každý druhý štvrtok, tešil sa domov. Len aby aj tento priveľa nemeškal, to by potom mal problémy v prestupovej stanici chytiť prípoj domov do dediny.

Z dúm ho vyrušilo hlásenie staničného rozhlasu, v ktorom hlas oznamoval, že ďalší vlak práve prichádza na druhé nástupisko. Pavlovi sa uľavilo. Nemešká. Azda ani na trase 'nechytí' meškanie. A ved' ani nemôže, musí naháňať kamaráta, ktorý mu pred chvíľou ufujazdil, preblesla Pavlovi mysl'ou veselšia myšlienka, ani čo by rýchliky boli neposedné detváky, ktoré sa s obľubou hrajú na naháňačku. Aspoň v jeho detstve to bolo tak. Teraz už školáci inak trávajú voľné chvíle. Technika, čo je rýchlejšia než sedemmil'ové čižmy, si ich mocne podmanila. Je to dobré, či zlé? Aj tak, aj tak. Ako veľa vecí a súvislostí v živote, na niečo sú dobré, na niečo menej. Takto rozmýšľajúc kráčaľ podchodom stanice na druhé nástupisko a občas si mimovoľne popravil ozrutánsku cestovnú tašku, zavesenú na pleci.

Ako predpokladal, pohodlne nastúpil do rýchlika, pretože cestujúcich na tento spoj už vskutku nezostalo veľa. Ani veľmi nemusel hľadať voľné miesto, bolo ho nadostač.

„Voľné, prosím?“ oslovil cestujúceho sediaceho v tmavom kupé pri dverách a bola to viac-menej zdvorilostná otázka, pretože sa dalo ťažko predpokladať, žeby osadenstvo celého oddelenia bolo naraz niekam odišlo.

„Nech sa páči,“ dostal očakávanú odpoveď.

Pavol vyložil svoju obrovitú cestovnú tašku na policu a usadil sa k oknu. Ledabolo fľochol na spolucestujúceho, ale v matnom šere svetla, ktoré sa do kupé načahovalo končekmi svojich lúčov, toho príliš nevidel.

„Nerozsvietime si?“ spýtal sa a bez toho, aby čakal na odpoveď, vstal a načiahol ruku k vypínaču nad dverami.

„Nefunguje to. Vraj porucha na spínači. Sprievodca povedal,“ poskytol Pavlovi zasvätenú informáciu sediaci muž a v jeho hlase vôbec nebolo badať rozhorčenie nad touto skutočnosťou.

„No čo, tak budeme potme,“ odovzdane skonštatoval Pavol a opätovne sa uvelebil na plyšové sedadlo.

„Daleko cestujete?“ opáčil po chvíli otázkou jeho spolucestujúci.

„Ako sa to vezme, je to dosť ďaleko,“ odpovedal Pavol a pridal názov sídla odkiaľ a kam pravidelne už niekoľko rokov cestoval.

„Ale keď človek pravidelne cestuje, ani mu to až tak nepríde,“ dodal na dôvažok.

„Zrejme dochádzate za prácou?“ pokračoval v sondovaní muž v kupé.

„Uhm, na dvojtyždňovky,“ obmedzil sa Pavol na úsečnú odpoveď.

„A prečo nie na týždňovky? To je predsa bežnejšie.“

„Možno. Ale my máme takto rozvrhnuté turnusy. Jedenásť dní ‘v kuse’ robíme a vo štvrtok večer odchádzame domov na tzv. predĺžený víkend. Inak by sme zbytočne veľa cestovali a boli by aj časové medzery,“ pokúšal sa Pavol o vysvetlenie.

„Vravíte jedenásť dní nepretržite? To znamená, že robíte aj v nedeľu.“

„Veru, aj v nedeľu.“

„Z toho vyplýva, že sa nemôžete zúčastniť v nedeľu na slávení svätej omše.“

„Dopoludnia isto nie, to pracujeme. A večer? No, večer by sa to hádam aj dalo stihnúť, ale som taký utáhaný, že mi, ale nielen mne, dobre padne oddych.“

„Aj pri svätej omši si predsa možno oddýchnuť, ba povedal by som, že i nabrat' síl, hoci ‘len’ duševných. Lež tie sú rovnako dôležité ako fyzické.“

„No,“ vyjadril Pavol nedbanlivo svoj súhlas. Jeho spolubesedník v tmavom kupé však pokračoval vo zvedavom takmer monológ.

„Prítrafi sa vám, že si aj zakľajete?“

„A ktorýže chlap nie? Všetličo sa prítrafi, nuž si aj šťavnatejšie uľavíme. Snažím sa tomu vyhnúť, no človeku to uletí čo i ako nechce.“

„Potom sa treba z toho rýchlo vyspovedať. Ozaj, kedy ste boli naposledy na svätej spovedi?“

„No, pravdu vám poviem, dávno už nie. Ale prečo vás toto všetko zaujíma?“

„Dobre, tak prejdime na inú nôtu,“ prehodil muž v tmavom kupé pomyselnú stranu rozhovoru, akoby ani nepočul Pavlovu otázku. „Rodina ako? Rodinný život ako-tak v poriadku? S manželkou si dobre vychádzate?“ preladiť pohotovo na inú vlnovú dĺžku a Pavol sa poľahky nechal zviest’.

V takomto duchu otázok a odpovedí, keď väčšinou sa pýtal neznámy muž, obom cesta ubiehala akosi rýchlejšie. Karol sa už ani nepozastavoval nad jeho zvedavosťou, ba zdalo sa, že mu záujem niekoho o jeho život aj začína lichotiť. Veď kto sa ho kedy spýtal na tieto veci? Veru by musel pamäť poriadne namáhať, aby si, ak vôbec, spomenul. V práci boli všetci zvedaví len na to, kedy budú splnené stanovené úlohy a činnosti, doma bol zasa poväčšinou zvedavý on čo nové sa udialo počas jeho neprítomnosti. Ale teraz? Pozrime že, ktosi sa interesuje aj o jeho život. Nuž sa tejto skutočnosti nepriecil a voľne nechal plynúť dialógové vety, hoci bol zväčša v úlohe odpovedajúceho. Chystal sa však, že sa spolucestujúceho spýta, prečo ho to zaujíma. Či len tak, aby cesta rýchlejšie ušla, alebo čo za tým väzí.

„Tááák, konečne budeme mať svetlo. Už sa nám to podarilo opraviť,“ oznámil sprievodca, keď míňal dvoch zarozprávaných mužov. A vskutku, o chvíľu tmavé kupé zalial jas svetla. V tej chvíli sa po prvý raz obaja muži mohli poriadne vidieť. Pozreli sa na seba a – Pavol zostal v nemom úžase. Muž, sediaci na druhej strane oddelenia vozňa mal na prednej časti goliera košeľe biely golierik, neklamný dôkaz, že je kňazom.

„Vy ste ... vy ste ...,“ nevedel sa Pavol dostať z úžasu.

„... pomodlite sa dva desiatky ruženca, predtým však oľutujte svoje hriechy, rozhrešenie som vám už pred chvíľkou dal,“ prerušil jeho rozpaky kňaz a sňal si z krku štólu, starostlivo ju poskladal a vložil do svojej tašky. „Práve ste sa vyspovedali, keď svoje hriechy úprimne oľutujete, zajtra môžete pristúpiť k svätému prijímaniu. Čas na bohoslužbu si určite nájdete. Verím tomu.“

Pavol bol stále v šokujúcom vytržení. „Ale ... ako ste ... to ...“

„Ja už musím ísť, na najbližšej stanici vystupujem“ riekol pokojným vyrovnaným hlasom už stojaci kňaz, opäť vstúpiac do Pavlových rozpakov: Vzal svoju batožinu a vstúpil do dverí kupé, odkiaľ sa ešte raz otočil smerom k Pavlovi.

„S Pánom Bohom zostávajúte, nech vás Pánova ruka opatruje a vedie na ceste k večnej sláve,“ požehnal svojho posledného spovedaného „A už sa ho držte a kráčajte po jeho cestách, On vás neopustí, neopúšťajte ani vy jeho,“ dodal a vyšiel do chodbičky vagóna, nechajúc Pavla spamätávajúc sa a, pevne veril, že neskôr aj rozjímať.

Jana Súkeníková
19 rokov, Blatnica

Neónová Biblia

Svietila krátko
naplnená fosforom.
Svaly tikali blahom
a šepotom vlasov
spieval svoje love songy.
Tak ako včera.

Alibista raňajších hodín odišiel.
Ľudia klonili sa v lordóne,
a niečo vo mne kričalo:
Sviet'!

Potrel si mi telo vanilínom
a bozky boli
opäť horúce ako včera.

Nápis zažiaril neónovým svetlom
a mne konečne blyslo,
čo za knihu to nechal Mohamed na stole.

Neónová Biblia
s vôňou santalového dreva.
Presne ako včera len
bez alibi.

Nedefinovateľný
(úryvok)

Šesť hodín. Ešte ani nesvitá.

Odokryjem sa a posadím.

Stojí pri stole. Má na sebe kabát. V ruke cigaretu. Tipujem to na červené Golden gatky.

Šľukne.

„Tisíckrát som ti hovorila, aby si nefajčil u mňa v izbe!“ skríknem a namáhavo sa posadím.

Pozriem na hodinky.

„Lebo čo?“ spýta sa ľahostajne.

„Vieš dobre, čo. Rodičia si myslia, že to ja fajčím. Mám napáchnuté oblečenie,“

„To ma mrzí,“ povie ledabolo.

Krútim hlavou. Ten chlap je nepoučiteľný. Nezmeniteľný.

„Ale no tak...Ktože mi vymyslel takýto charakter?Hm? Kto to len bol? ,“ povie reagujúc na moje myšlienky.

Musím si dávať pozor na najmenšie rozmýšľanie. Na názor.

Zbadá, že ma prekvapil.

„Toto sme si už vysvetlili. Myslím sa len to, čo chceš,aby som si myslel. Som ty. Som tvoj mozog. Som taký, akého si ma želáš.“

„Hovoríš komplikovane. Je skoro. Ešte nerozmýšľam,“

„Ale, áno. Myslela si celú noc. Zaspala si až nad ránom. Snívalo sa ti o mne. Preto som tu.“

Cigaretu si zahasí o dlaň, vloží do úst, požuje a prehltnie.

„To je nechutné,“ poviem.

Prisadne si.

„Myslíš na mňa, ale neurobíš nič preto ,aby som bol dokončený. Aby bol môj osud a príbeh naplnený,“

Čarovný hlas.Chrapľavý a basový. Nadradený a rozkazovačný. Snád' trocha láskavý. S chuťou namyslenosti a pýchy. Výstrednosti.

„Pozri, nie vždy mám čas...“ začnem, no okamžite ma preruší.

„Nevyhováraj sa na čas. To je úbohé. Máš čas. Nemáš vôľu. Pričasto chodíš von. Priveľa sa venuješ kamarátom. A myslíš na svoju platonickú lásku...“

„Toto je žiarlivosť,“

„Samozrejme, že je to žiarlivosť! Čo iné asi tak môžem cítiť?! Ten tvoj pán dokonalý, o ktorom nevieš ani to, či ťa má rád,alebo nie...“

„Nehodlám ťa počúvať!“

„Ja som tvoj najväčší ,najlepší a najvernejší priateľ!“ vykrikuje dotknuto a vstane.

„Nie,“ krútim hlavou.

Kriste, čo to do neho vošlo?! Takýto výstup! Môj vysnívaný chlapec je aspoň reálny. Z mäsa a kostí. Nevyskočil jedného dňa kvôli sile myšlienok zo samotného univerza! Z halucinácii. Z fatamorgány. Jeho nestvorila kumulovaná energia predtavivosti!

„Čo si povedala?!“

„Že nie si len môj priateľ. Náš vzťah je inakší. Oveľa zložitejší. Nepochopiteľnejší.“

Je Otec. Niekedy brat. Môj učiteľ a vodca. Vpodstate syn. Priateľ. Milenec.

Keď zachytí vysvetlenie, spokojne sa usmeje a opäť si prisadne.

„Viem, že nemáme ľahkú situáciu. Hranice talentu sa chápať nedajú. Viem, že sa bojíš môjho odchodu. Chcem byť po tvojom veku do nekonečna. Ver mi! Avšak, zároveň, mojím predurčením a vnútorným inštinktom je byť úplný. Dokončený. Prejsť príbehom. Posilňovať ťa a nabádať k naplneniu mňa samého,“

„Niekedy si želim...aby...aby to nebola pravda...aby... Potom by som však nepoznala teba,“ poviem nežne.

Pobožká ma na líce.

„Presne tak,“ usmeje sa.

Vraciam sa domov zo školy. Kráčam pomedzi stromy po provizórnej ceste.

Nik ma nesprevádza.

Som vo vlastnom svete. U seba. V bezpečí.

Odmietla som pozvanie von. Stránim sa kamarátov. Nechápu to. Nerozumejú. Možno sa nad tým ani nezamýšľajú. Možno ich to ani netrápi.

„Vieš, že to nie je pravda,“ povie hlas v mojej hlave.

„Prestaň! Teraz sa s tebou nechcem baviť. Teraz ťa budem používať. Spracúvať. Modelovať a dotvárať do situácii. Teraz nereaguj. Nechaj si do úst vkladať moje slová. Nechaj nech ti určím ,ako sa budeš tváriť. Ako konať. Ako hýbať svalmi...”

Poslúchne a viac sa neozve.

Myslím.

V mozgu ,dakde vzadu, sa vytvárajú slová. Skladajú sa s inými a splývajú do viet. Do ráznych, no melodických viet. Tie prerastajú do obrazov.

Je tam. Ach, áno,môj hrdina! Moja potecha sveta. Šialenstvo talentu v nich vystupuje ako hlavný aktér.

Plním jeho sen. Svoje poslanie. Nik ďalší nemá právo znamenať pre mňa toľko čo on.

Výsmech reality. Stelesnený nápad. Nosič príbehu.

Modlitba o ublížení

Vyznávam ti duša
dňami a nocami

pán **Boh** ma len skúša

krvavými ranami

Tri vystreté ruky

vždy opačným smerom

prehlušujú tlkot zo srdca úderov
Šľahajte ma bičom

po mojom **hriešnom** tele
spálený som chtíčom

hladný po neviere

Na kúsku srdca šťastný

svoj a aj nevlastný

viac tmavý ako slnný
úplný

neúplný

Vyznávam ti duša
do nocí a morí

pán **Boh** ma len skúša

krvou bez pokory

Tri ranené srdcia

vždy opačným smerom

prehlušujú bolesť zo dlaní úderov
Prejdite mi nožom

po tele necudnosti
mám vo srdci nečas

v duši mám **hriešnosti**

GLUŠTÍKOVÁ OĽGA/ Modlitba o ublížení
21rokov

Boh na kríži

kríži **cesty**

vychodím si svoju...

krížovú

krízovú

poslepiacky

kolenačky

Smrt'ou znova

Zmŕtvychvstaním

odznovu

GLUŠTÍKOVÁ OLGA / KRÍŽNIK
Foto/ALEXANDRA ŠMÁLOVÁ

Prosím Ťa o zázrak

si **tajný** spovedník
život ma rozmaznal

Dal facku...

ut'al dych.

plazená v kolená

upnutá **na putá**

viazaná, maznaná
na strune života

páchaj ma

v hriech

Ubitý hranami

obetne **týraný**
do mŕtva, sinavo...

si cestou **špinavou**

dažde **Ťa** umyjú

vetry **Ťa** obhalia

život **Ťa** naučí

cestou utýrania

Draho ma...

zaplatíš

spáchanú v hriech

Zrúcané predstavy

Vojtech bol vedecký pracovník, Alenka bola učiteľka. Mali sa radi, rozumeli si, chápali jeden druhého, úcta a láska im nechýbala. A mali dve deti – syna a dcéru. Ideálna rodinka. Viac detí si nemohli dovoliť. Išlo o Alenkine zdravie. Obidva pôrody boli ťažké a komplikované. Nikto nemohol od nich žiadať viac. A vedeli si obhájiť aj svoj tolerantný prístup k interrupciám. Vojtech si vždy spomenul na Alenkine problémy... Na to ju mal príliš rád.

Žili svojim dvom deťom. Chceli im dať predovšetkým dobrú výchovu a vzdelanie. Samozrejme, že budú mať vysokú školu. Boli nadané, inteligentné, mali všetky predpoklady pre to, aby boli úspešné. Všetko išlo podľa ich predstáv. Erik slávnostne spromoval, pomohli mu nájsť primeranú prácu. Vydržal tam sotva rok. Potom odišiel do hlavného mesta, usadil sa tam. Bolo to trochu ťažšie prijať, ale hlavne, že sa má dobre, tam sú lepšie platy.

Spromovala aj Lenka. Čakali, že príde naspäť do ich veľkého bytu, ale ona sa už dávno rozhodla pre malú kláštorňú celu. To bola najmä pre otca skutočná rana. Nijako to nechcel pochopiť a nijako sa mu to nedalo vysvetliť, hoci bol veriaci. Ale toto bola jeho dcéra. Celkom ináč si predstavoval jej budúcnosť. Chcel, aby jeho milá, nadaná Lenočka urobila kariéru... o tom sníval, pre ňu pracoval, odkladal, chcel, aby sa mala dobre... a ona – mníška. Nie, to nemôže tak zostať. Pri každom stretnutí rozprával, vysvetľoval, naliehal, žiadal, prosil – ešte sa môže rozhodnúť, ešte sa môže vyzliecť... Lenka ostala pokojná a stála si na svojom, aj keď ju mrzelo, že otec ju nechápe.

Prišla ťažká choroba, predzvesť konca pozemského života, ale ani tá ho neobmäkčila. Znovito chorobe vzdoroval, manželka mu bola stále po boku. Zostali sami dvaja. Spolu diétovali, jedli surovú stravu, spolu pestovali turistiku. Dlho odolával. Lenku nechcel vidieť, Erik chodil zriedka domov. Keby ešte boli ďalšie deti... Ešte začal učiť, odovzdať nadobudnuté poznatky ďalšej generácii... To bolo už z posledných síl. Už viac nevládal. Ten habit však nemohol vidieť na svojej dcére. Vždy, keď sa stretli, mal jedno pranie: „Vyzleč to!“

Metastázy sa dostali až do mozgu. Po operácii mozgového nádoru ho nechali v nemocnici. Už iba ležal, ale stále mal nádej. Pomaly odchádzali všetky životné funkcie.

Napokon už nemohol ani hovoriť. Lenka ho denne navštevovala. Prišla vždy s jasným pohľadom a milým úsmevom navštíviť svojho otca. Nosila jemu i iným pacientom sväté prijímanie. Vojtech videl, že je šťastná a vyrovnaná. Na jej tvári sa zračilo, že si vybrala tú správnu životnú cestu. A on to doteraz nevedel pochopiť. A keď to konečne pochopil, nemohol jej to povedať.

Nepovšimnutí!

Čo pre tie nevinné duše všedný deň?
Nepovšimnutí! veď stačí ich nádych, život
Rád vkročil som do tých duší, sledujem
Božia dokonalosť, nevinnosť, je mi clivo...

Krôčky ku nim, kroky k Nemu
Hľa, veď sme Tí istí
S nimi k dobrému nie k zlému,
som kráčať, v tom bielom lístí.

Nepovšimnutí! Túžim byť s nimi,
prechádzať tým Božím dňom.
Ich srdiečka nám píšú rýmy
no pre nás sú len Zverivom

Tak ako Teodor Križka, čistou
cestou k Bohu chce byť Strom.
chcem kráčať tiež tou istou
cestou, prosím, chcem byť psom!

To sme my

Dotkol som sa zeme, chytil list tmavý
krôčikom posunul sa znova vpred.
Áno, zmenil sa, no v srdci je zdravý!
Nádej, kiežby bol taký svet.

Zmení sa, ba aj koreň berie skazu
Strom zachová si zdravé bitie srdca
Je koniec? Vyjdeme z tohto mrazu?
Žiaľ, zeleň ľuďom nie je súca.

Zasejme lásku, ktorej koreň ostane
nech potom radosť z neho rastie
Vtedy zelený lístok padne do dlane
a sním aj svetlo, láska, šťastie..

Zelených, jasných listov veľa
Sami chceli by na zem
Strach zmizol by im z tela
Svet by bol sťa báseň..

Sila modlitby

Všade vôkol pole tmavé,
len tu malé svetielko.
V blízkom lese všade je tíš,
zmĺklo každé hrdielko.

Iba malý chlapec útly,
svetom blúdi mnoho dní.
Bo mamička jeho dobrá,
večný sen svoj dávno spí.

A tak teraz v nočnej chvíli,
v duši jeho sídli strach.
Ach ako rád by hlávku svoju,
sklonil v sladkých nočných snách.

Lenže strach a zima veľká,
bránia sníčku na zem prísť,
aby mohlo chlapča malé,
za mamičkou v nebe ísť.

A tak chlapča rúčky zopne,
s vrúcnosťou sa pomodlí.
Prosí Boha aj mamičku,
by mu v biede pomohli.

Len čo povie prvé slová,
strach už stráca svoju moc.
Sníček sadá mu na viečka,
ktosi praje dobrú noc.

Len čo čuje tieto slová,
už aj vidí mamičku,
dokola sa poobzerá
a vie, že je v nebíčku.

Na druhý deň tade kráčaľ,
sedliak s sivým oslíkom.
Našiel chlapca v snehu ležať,
v ruke s malým krížikom.

Ten krížik mu mamka dala,
aby nikdy nezúfal.

A aj keď mu bude ťažko,
v Pána Boha vždy dúfal.

Na jej slová nezabudol,
ani v smrti hodine.
A ako je to vlastne s nami.
Tiež sa s vierou modlíme?

Jesenné rekviem

Ešte je tu i keď vie čo ho čaká
Len kúsok po kúsku odchádza zo seba
Zväzuje krídla sťahovavého vtáka
Vraj jeho odchodov netreba

Keď mu zašepká tak zbohom leť si
A n sa stratí v uplakanom nebi
Stokrát preráta zrnká na ruženci
Premieňa krv na víno telo v chleby

Niekedy ho vidíš v striebrosivých mrakoch
V mliečnych ránach jeho opálový odraz
Možno píše ódu na nevďačnosť vtákov
Možno našiel slnku zatúlaný topás

Priloží ho k očiam vo večernom tichu
Na pleciah plášť z jesenných hviezd dá si
V krvi lesov v ich zahmlenom dychu
Odovzdane kráča na popravu krásy.

Láska . . .

More radosti ,
a predsa topíme sa v žiali .
Sladkosť pocitov,
horkosťou hrdlo páli.
Dávame si toľko ,
že nevidíme ,
koľko sme si vzali.
Okuliare značky „Slepá láska“ ,
zdobia pohľady zasnené.
Ruka v ruke kráča šťastie s nehou ,
a vedľa
beží čerstvé modré z neba znesené .
Prázdne slová ,
a predsa plnia zmysly dôkladne .
Niekto sa za skutky schová,
iný tej hre podľahne .
Omamné vône chutí ,
sladká rozprávka .
Zo srdca sa stáva vypchávka.
Zem odchádza pod nohami ,
ostávajú v zmätku sami .
Pár očí , srdcia zbláznené ,
dve dlane láskou zlepené.
Vzduchom lietajú bozky bez adresy,
no vždy akosi zablúdia kdesi,
lebo na obálke nie je číslo sídliska.
Láska bez trvalého bydliska lebo...
Každá je prvá a posledná zároveň.
Každá má časti, príbeh, úroveň.
Každá je iná , a predsa všetky končia rovnako.
Rýchle vzlietnutie ,
a potom – pád z oblakov.

Mária Budzáková
16 rokov, Stará Ľubovňa

Bezpečie

Je studnička
uprostred
lesa.
Nenápadná,
čistá,
živá voda.
Vo vnútri
ticha.
Keď prameň
tej vody
dlane ti ovinie
a nežne
pohladí ťa,
duša ti skrásnie
a z prameňa
vynoriš
ruky zlaté.

XXX

Bezhlavo
sa túlaš mestom
a hľadáš
zmysel života.
Točíš sa v kruhu.
Ako na kolotoči.
Otvor oči.
Stojím pri tebe.

Elena Šimkaninová
42 rokov, Poprad

XXX

Niekedy
si tajne leziem
na nervy
Počítam
čo chýba
čo ma ešte prekvapí...
Načo?
Poist'ovňa neprepláca
Citové útrapy
Zložím ich ku krížu
ON už za ne zaplatil.

Zachránená

Vyliezla som
Zo svojej krabičky
Boh spočítal
moje vlasy
Nebo do mňa
Vtislo svoj punc.